

Organizační složky státu

Poslední aktualizace: 1. 2. 2022

Tabulka: Výkaz zdrojů a užití peněžních prostředků OSS – měsíční

Pokrytí:

Organizační složky státu jsou součástí ústředních vládních institucí, zařazených do [sektoru vládních institucí](#). Jejich operace pokrývají příjmy, výdaje a financování kapitol státního rozpočtu na účtech státního rozpočtu. Při sestavování a plnění státního rozpočtu se řídí zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů. Data nezahrnují operace na mimorozpočtových účtech, kterými jsou účty Národního fondu a zvláštní účty privatizace.

Datové zdroje:

Zdrojem dat zveřejňovaných od r. 2015 je finanční výkaz pro hodnocení plnění státního rozpočtu správců kapitol a organizačních složek státu (FIN 1-12 OSS), část I. Globální výkaz. Ten je sestavován podle vyhlášky č. 5/2014 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků a rozpočtů dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů, ze vstupních údajů v Integrovaném informačním systému státní pokladny a jeho obsahem jsou příjmy a výdaje na peněžní bázi. Členění příjmů a výdajů se řídí [vyhláškou č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě](#) (před rokem 2022 vyhláškou č. 323/2002 Sb.).

Periodicita:

Měsíční.

Termín zveřejňování:

Do konce následujícího měsíce. Konkrétní termíny zveřejnění jsou obsahem [publikačního kalendáře](#), dostupného na stránkách MF.

Revize:

Obecně nejsou již zveřejněná data revidována. Výjimku představují revize v souvislosti se změnou metodiky, které mají zásadní dopad do zveřejňovaných statistik. K takové úpravě výkazu zdrojů a užití peněžních prostředků OSS došlo v roce 2017 (a to i zpětně za roky 2016, 2015 a 2014). Revize spočívala v tom, že odvody vlastních zdrojů EU do rozpočtu EU podle DPH zůstávají zaznamenány v daňových příjmech (*Daně*) a na straně výdajů jsou tyto platby klasifikovány jako běžné dotace mezinárodním organizacím (*Dotace*). Do té doby aplikovaný způsob zachycení vylučoval tyto odvody z příjmů a nezachycoval je na straně výdajů (tzv. netto princip).

Metodický popis:

Základní parametry vycházejí z manuálu Vládní finanční statistiky 2014 Mezinárodního měnového fondu (*Government Finance Statistics Manual 2014*). Zveřejňované údaje zahrnují:

A. Peněžní toky z provozní činnosti:

(1) Příjmy z provozní činnosti:

- daně (daně z příjmů, zisků a kapitálových výnosů, daně z majetku, daně ze zboží a služeb, daně z mezinárodního obchodu, ostatní daně),
- sociální příspěvky,
- dotace (od zahraničních vlád, mezinárodních organizací, jednotek sektoru vládních institucí),
- ostatní příjmy (příjmy z vlastnictví, prodej zboží a služeb, pokuty a penále, transfery jinde nezařazené).

(2) Výdaje na provozní činnost:

- náhrady zaměstnancům (mzdy a platy, příspěvky na sociální a zdravotní pojištění),
- nákupy zboží a služeb,
- úroky,
- běžné transfery (veřejným a soukromým finančním a nefinančním společnostem),
- dotace (zahraničním vládám, mezinárodním institucím, jednotkám sektoru vládních institucí),
- sociální dávky (dávky sociálního zabezpečení, dávky sociální pomoci, sociální dávky zaměstnavatelů),

- ostatní výdaje (výdaje z vlastnictví jiné než úroky, např. dividendy a nájemné, transfery jinde nezařazené).

B. Peněžní toky do nefinančních aktiv (fixní aktiva, cennosti, nevyráběná aktiva)

- (3) Nákupy nefinančních aktiv
- (4) Prodeje nefinančních aktiv

C. Peněžní toky z financování (domácí, zahraniční)

- (5) Čistá změna finančních aktiv jiných než oběživa a depozit (čisté poskytnuté půjčky, čisté pořízení cenných papírů)
- (6) Čistá změna závazků (čistá změna přijatých úvěrů a emitovaných dluhopisů)

D. Čistá změna stavu oběživa a depozit.

Vzhledem k měsíční frekvenci zpracování dat a nutnosti zjednodušení a přizpůsobení převodového můstku mezi rozpočtovou skladbou (zmíněná vyhláška č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě) a uvedenou klasifikací pro automatizované zpracování nemusí obsah jednotlivých kategorií plně souhlasit s následným ročním zpracováním. Převodový můstek je aktualizován vždy v návaznosti na změny rozpočtové skladby.

Formát zveřejňování:

(xlsx tabulka)

Značky použité v tabulkách:

- jev se nevyskytoval
- . údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý
- x zápis není možný z logických důvodů
- 0 údaj je menší než polovina měřicí jednotky

Položka	Obsahová náplň
Daně	Příjmy z daní představují povinné platby přijaté sektorem vládních institucí (viz jednotky zařazené v registru ekonomických subjektů do institucionálních sektorů 13110, 13130 a 13140), a to bez nároku jejich plátce na plnění. Za daňový příjem jsou považovány také správní poplatky, jejichž výše je v jasném nepochybném poměru k výši výdajů vynaložených na poskytované služby. Do této kategorie se klasifikují rovněž poplatky ze standardizovaných záručních programů, pokud je účast v nich povinná a platby jsou zjevně nepřiměřené poskytované službě (např. pojištění vkladů). Některé povinné transfery, jako jsou pokuty, penále a většina příspěvků na sociální zabezpečení nejsou klasifikovány jako daňové příjmy, ale jako příjmy nedaňové.
Sociální příspěvky	Patří sem příjmy systému sociálního zabezpečení a veřejného zdravotního pojištění placené zaměstnanci, osobami samostatně výdělečně činnými, zaměstnavateli za své zaměstnance, osobami bez zdanitelných příjmů a státem za státní pojištěnce.
Dotace	Jedná se o přijaté platby od jiných vládních institucí (jednotky zařazené v registru ekonomických subjektů do institucionálních sektorů 13110, 13130 a 13140), mezinárodních organizací nebo zahraničních vlád, za které jejich příjemce neposkytuje žádné přímé protiplnění. Do této kategorie patří jak běžné, tak kapitálové transfery. Kapitálové transfery jsou poskytnuty za účelem pořízení dlouhodobého nefinančního majetku. V případě nemocnic zařazených do sektoru vládních institucí sem řadíme i příjmy od zdravotních pojišťoven za poskytnutou zdravotní péči obyvatelstvu, stejně jako úhrady od zdravotních pojišťoven za prodej zboží (léky a léčivé přípravky).
Ostatní příjmy	Tato kategorie zahrnuje příjmy ve formě důchodů z vlastnictví, které generuje finanční majetek, zejména vklady, cenné papíry jiné než účasti, úvěry a ostatní pohledávky. Těmito příjmy jsou přijaté úroky a dividendy. Dále sem patří nájemné z pronájmu půdy a z ostatních přírodních zdrojů a příjmy z prodeje zboží a služeb (vč. příjmů z pronájmu vyrobených aktiv). Kategorie také zahrnuje příjmy z neživotního pojištění a standardizovaných záručních programů. Dále sem řadíme správní poplatky, pokuty a penále, transfery jinde nezařazené (dary). A konečně ostatní příjmy, které nelze zařadit do jiné kategorie.

Náhrady zaměstnancům	Položka obsahuje celkovou odměnu za vykonanou práci zaměstnance v pracovně-právním vztahu, tj. v pracovním poměru nebo na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr (dohoda o provedení práce a dohoda o pracovní činnosti). Řadí se sem základní mzdy a platy (vč. příspěvků na sociální a zdravotní pojištění, které jsou jejich součástí), příplatky za práci přesčas, v noci, odměny, prémie atd. Nepatří sem platby placené dodavatelům nebo pracovníkům, kteří nejsou zaměstnanci sektoru vládních institucí, které se zahrnují na položku <i>Nákupy zboží a služeb</i> . Položka také zahrnuje hodnotu poskytovaných uniforem, ubytování a stravy zaměstnancům. Do této kategorie jsou zahrnuty také příspěvky do fondu kulturních a sociálních potřeb (FKSP). Dále položka obsahuje příspěvky na sociální a zdravotní pojištění placené vládní institucí v roli zaměstnavatele z úhrnu hrubých mezd.
Nákupy zboží a služeb	Kategorie zahrnuje výdaje na nákupy zboží a služeb spotřebovaných v procesu tržní i netržní produkce. Na položku se zařazují zejména nákup materiálu, energií, služeb a ostatní neinvestiční nákupy. Zahrnuje se sem také nákup kolků, poplatky související s obsluhou dluhu vládních institucí. Za nákupy zboží a služeb se nepovažují nákupy fixních aktiv, cenností, strategických zásob a nevyráběných aktiv, které jsou klasifikovány jako <i>Nákupy nefinančních aktiv</i> . Zboží a služby nabyté a převedené bez užití vládní jednotkou jsou zahrnuty na položkách: <i>Běžné transfery</i> , <i>Dotace</i> , <i>Sociální dávky</i> nebo <i>Ostatní výdaje</i> . Položka zahrnuje zboží a služby použité vládní jednotkou jako vstupy k výrobě netržního zboží a služeb poskytovaných jako sociální dávky nebo jako pomoc při konkrétní události (např. přírodní katastrofa apod.); pokud tyto výstupy nebyly vytvořeny přímo poskytující vládní jednotkou, klasifikují se jako <i>Sociální dávky</i> . Zboží a služby pořízené na údržbu nebo opravy fixních aktiv se zahrnují na tuto položku s výjimkou rozsáhlých renovací, rekonstrukcí a rozšíření stávajících aktiv, které se klasifikují jako <i>Nákupy nefinančních aktiv</i> . Na položku též patří zboží a služby užívané pro výzkum, vývoj a vzdělávání. Zahrnuje platby za pronájem hmotných aktiv, zejména budov, dopravních prostředků a strojů, naproti tomu platby za pronájem nevyráběných aktiv (půda) se klasifikují jako nájemné v kategorii <i>Ostatní výdaje</i> .
Úroky	Kategorie zahrnuje úroky hrazené z cizích finančních prostředků, které si vládní instituce vypůjčila formou emise vlastních dluhových cenných papírů, ve formě půjčky, úvěru či jiného závazku. Úroky se rozumí i úroky placené z přijatých vkladů, úrokové platby z prodeje finančních aktiv na základě smlouvy o zpětném nákupu (repo operace) či úrokové výdaje plynoucí z finančních derivátů. Případné poplatky za služby finančním zprostředkovatelům se zahrnují na položku <i>Nákupy zboží a služeb</i> .
Běžné transfery	Jde o běžné převody peněžních prostředků veřejným nebo soukromým společnostem (zpravidla rezidentům v ČR), které za takové platby neposkytují žádné přímé protiplnění. Může se jednat o transfery na jednotlivé produkty stejně jako na produkci jako celek. Zahrnuje také transfery veřejným společnostem kompenzující stanovení cen pod výrobními náklady. Nezahrnuje transfery, které vládní jednotka poskytuje přímo domácnostem jako konečnému příjemci nebo neziskovým organizacím sloužícím domácnostem. Tyto jsou klasifikovány jako <i>Sociální dávky</i> , případně <i>Ostatní výdaje</i> . Většina transferů poskytovaných ostatním vládním jednotkám patří na položku <i>Dotace</i> . Kapitálové transfery podnikům jsou součástí položky <i>Ostatní výdaje</i> .
Dotace	Jedná se o běžné nebo kapitálové transfery poskytované jiným vládním institucím (viz instituce zařazené v registru ekonomických subjektů do institucionálních sektorů 13110, 13130 a 13140), mezinárodním organizacím nebo zahraničním vládám, za které jejich příjemce neposkytuje žádné přímé protiplnění. Kapitálový transfer se váže na pořízení dlouhodobého nefinančního majetku příjemcem transferu.
Sociální dávky	Sociální dávky jsou platby domácnostem, které poskytují ochranu před sociálními riziky v podobě dávek a podpor vyplácených v rámci systému sociálního zabezpečení (dávky nemocenského pojištění, důchodového pojištění a podpora v rámci státní politiky zaměstnanosti, včetně dávek státní sociální podpory a dalších sociálních dávek) nebo vyplácené za obdobným účelem ale mimo systém sociálního pojištění. Patří sem také dávky vyplácené vládní institucí jako zaměstnavatele svým zaměstnancům, např. v případě překážek v práci z důvodu nemoci, úrazu. Dávky a pomoci vyplácené v případech, které obvykle nejsou kryty sociálním pojištěním, např. živelní pohromy, se zařazují na položku <i>Ostatní výdaje</i> .

Ostatní výdaje	Položka zahrnuje výdaje z vlastnictví jiné než úroky, zejména dividendy, nájemné za pronájem nevyroběných aktiv (půdy) a ostatní výdaje běžného a kapitálového charakteru, které nelze zařadit do dříve jmenovaných kategorií. Jedná se například o běžné transfery neziskovým institucím sloužícím domácnostem, daně a poplatky placené jednotkou, úhrady sankcí jiným jednotkám v sektoru, kompenzace za škody způsobené živelní pohromou. Dále nákup zboží a služeb od tržních výrobců, které jsou poskytovány přímo domácnostem a nemají povahu sociální dávky, výdaje na neživotní pojištění a standardizované záruční programy. Náplní této položky jsou také kapitálové transfery podnikům a neziskovým institucím sloužícím domácnostem.
Nákupy nefinančních aktiv	Jedná se o výdaje na pořízení nefinančních aktiv, jejichž doba životnosti je delší než 1 rok, tj. fixních aktiv (budovy, stavby, stroje a zařízení, dopravní prostředky, software apod.) včetně rozsáhlého technického zhodnocení tohoto majetku, cenností (zlato a jiné drahé kovy a kameny, malby, sochy apod.) a nevyroběných aktiv (tzn. výdaje spojené s transakcemi s pozemky, ložisky nerostných surovin, emisními povolenkami apod.).
Prodeje nefinančních aktiv	Jedná se o příjmy z prodeje nefinančních aktiv, jejichž doba životnosti je delší než 1 rok, tj. fixních aktiv (budovy, stavby, stroje a zařízení, dopravní prostředky, software apod.), cenností (zlato a jiné drahé kovy a kameny, malby, sochy apod.) a nevyroběných aktiv (tedy příjmy spojené s transakcemi s pozemky, ložisky nerostných surovin, emisními povolenkami, aj.).
Čistá změna finančních aktiv jiných než oběživa a depozit	Tato kategorie zaznamenává pohyb na účtech finančních aktiv související s nákupem a následným prodejem finančního aktiva jiného než oběživo a depozita, kterými mohou být akcie a jiné majetkové podíly nebo dluhové cenné papíry a dále operace spojené s poskytováním půjček a úvěrů. Pro rozdělení finančních aktiv na domácí a zahraniční je určujícím faktorem osoba, která je protistranou v transakci. V prvním případě jde o rezidenta v ČR, v druhém případě je touto osobou nerezident.
Čistá změna závazků	Tato kategorie zahrnuje operace související s peněžními transakcemi, jejichž prostřednictvím si vládní instituce zajišťuje finanční zdroje formou půjčky či úvěru nebo emitováním dluhových cenných papírů. Tyto operace znamenají současně změnu závazku. Vládní instituce, která vlastní bankovní licenci a je oprávněna přijímat vklady klientů, zde vykazuje také závazky z tohoto titulu. Pro rozdělení závazků na domácí a zahraniční je určujícím faktorem osoba, která je protistranou v transakci. V prvním případě jde o rezidenta v ČR, v druhém případě je touto osobou nerezident.
Čistá změna oběživa a depozit	Představuje čistou změnu oběživa a depozit (nárůst (+) / pokles (-)) vyplývající z transakcí nefinančního charakteru (peněžních toků z provozní a investiční činnosti) i finančního charakteru (peněžních toků z financování).